

Homoetsestraat

Landschapsplan

project	Landschapsplan Homoetsestraat
opdrachtgever	Dhr. H. Mulder
adres	Homoetsestraat ong. Homoet
datum/versie	6 mei 2016
door	ir. L. de Graaf

LANDSCHAPSPLAN • LANDSCHAPSWAARDERING • LANDSCHAPSBEDRIJF

schetsplan

schetsplan

schetsplan

schetsplan

schetsplan

schetsplan

schetsplan

schetsplan

Historie landschap

Kaart 1875

Kaart 1930

Door hun hoge (en droge) ligging zijn de stroomruggen van oudsher bewoond en werd hier landbouw bedreven. De komgebieden zijn juist de lagere en natte gebieden waar de fijne kleideeltjes zijn afgezet. Deze gebieden zijn met name geschikt voor weidebouw. De hoogstamboomgaarden, die zo kenmerkend zijn voor het gebied, ontstonden met name rond de dorpen en op de stroomruggen.

Op de historische kaarten zijn ook duidelijk de verschillende landgebruiksvormen terug te zien. De bouwlanden (wit) lagen op de hoger gelegen stroomruggen en de smalle percelen bestaande uit gras- of hooiland (groen) lagen in de kommen. Na de ruilverkaveling in de jaren '60 van de vorige eeuw is deze logische indeling verlaten. Het gevolg hiervan is dat het landschap steeds grootschaliger is geworden en daarmee ook eenvormiger. Door ontwatering werd het ook mogelijk om gewassen in de komgronden te verbouwen. Ook zijn veel landschapselementen zoals hoogstamboomgaarden verdwenen.

De projectlocatie is aangeduid met een pijl. Op de kaart 1875 is te zien dat hier een fruitboomgaard aanwezig was. De ligging temidden van bouwland (wit gekleurde percelen) geeft aan dat dit een hoger en droger gelegen gebied was. Er is in die tijd al vrij veel bebouwing aanwezig langs de Homoetsestraat. De komgronden aan de westkant zijn allemaal in gebruik als weidegrond.

Kaart 1975

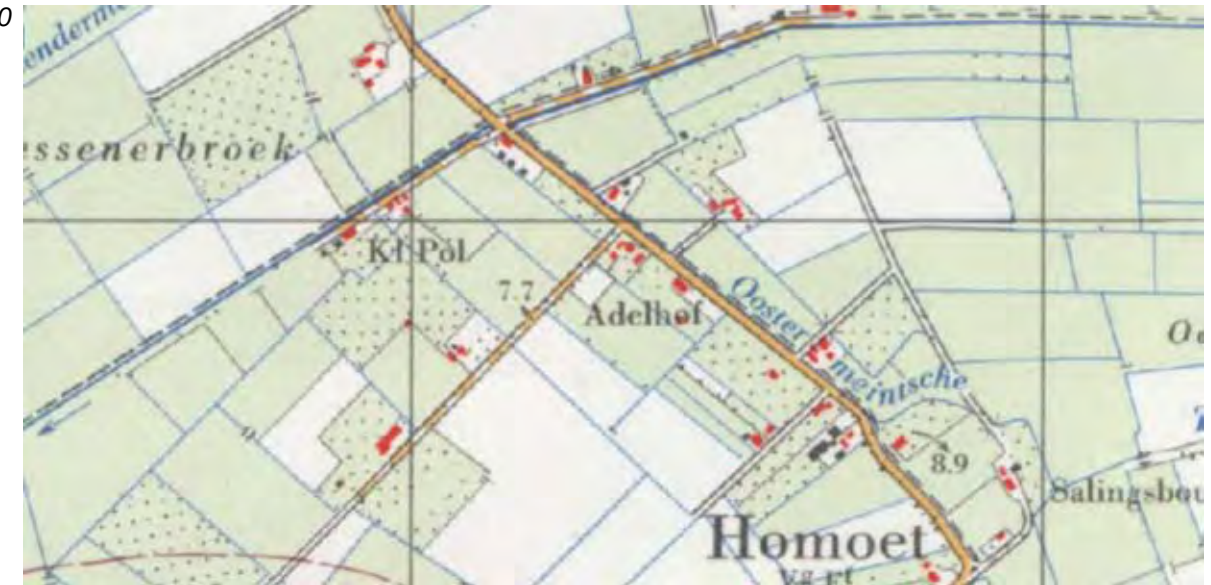
Kaart 1880

Kaart 1930

Kaart 1970

Kaart 1983

Kaart 2015

De historische kaarten op deze bladzijde zijn wat meer ingezoomd op de directe omgeving van de projectlocatie. In 1880 is de bebouwing ten noord-westen van de projectlocatie al aanwezig. Ter plaatse van de bouwkavel is dan een boomgaard te zien. Voor het overige bestaan de gronden met name uit bouwland. In 1930 is een sterke toename aan boomgaarden in het gebied. Daarnaast is veel bouwland dan juist in gebruik als weidegrond. Ook is er een toename aan bebouwing te zien. Vanaf 1970 is er een afname van de boomgaarden te zien en zijn vrijwel alle gronden in gebruik als weidegrond. Er is dan sprake van een verdere toename van de bebouwing in het gebied, hoewel pas na 1983 ook grotere stallen en schuren opgericht worden. Deze schaalvergroting is duidelijk te zien op de kaart uit 2015.

Landschapsanalyse

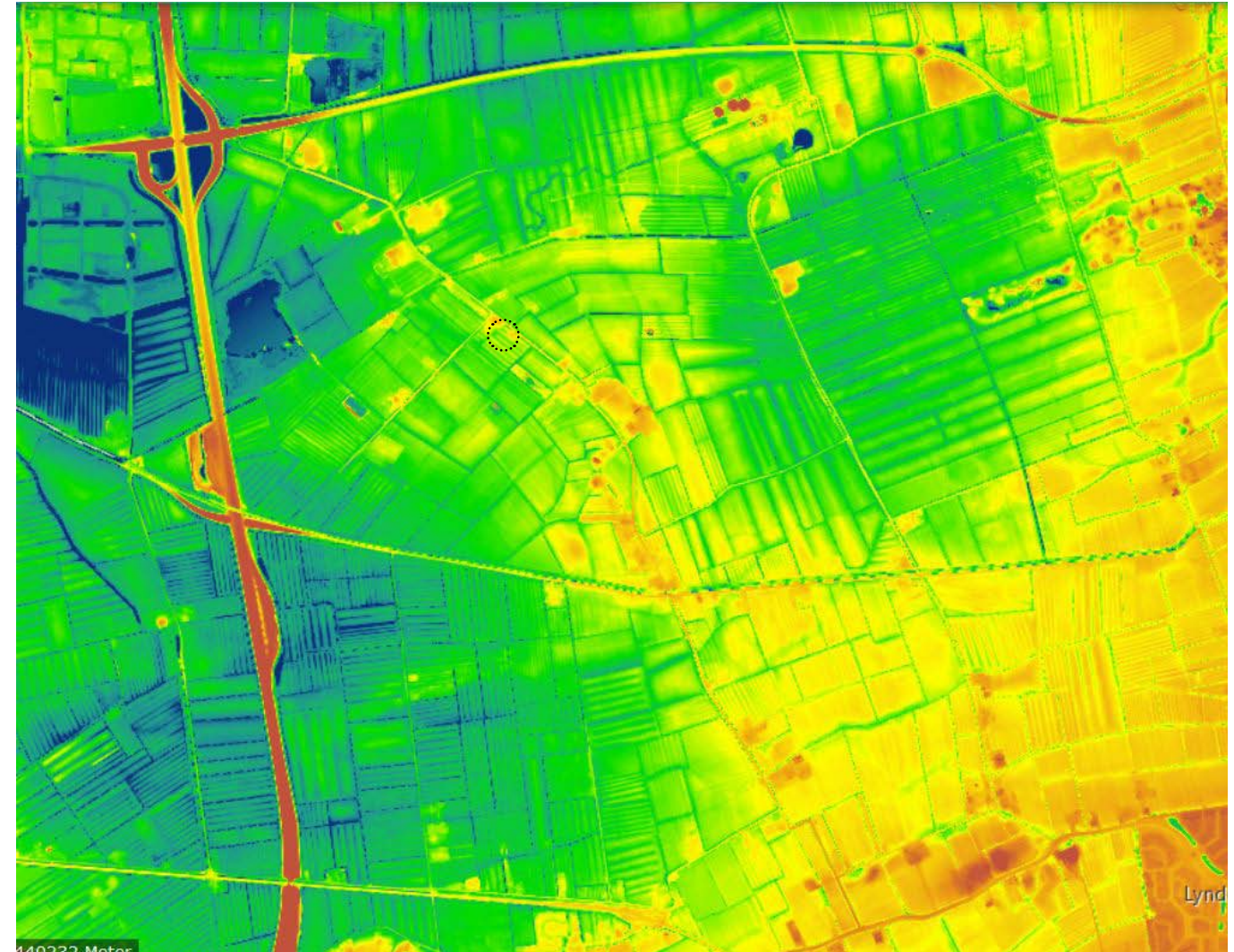

Geomorfologische kaart

De Geomorfologische kaart geeft de ontstaansgeschiedenis van het landschap weer. Het zegt iets over het reliëf, de genese en de ouderdom van het landschap.

De projectlocatie bevindt zich op de overgang van een 'fossiele holocene meandergordel' (donkergroen) naar de oeverafzettingen van de fossiele holocene meandergordel (lichtgroen). Blauw zijn de komgebieden. Hier komt dus duidelijk de stroomrug bij Homoet naar voren.

De bodem kan aangeduid worden als Rivierkleigrond met nadere aanduiding poldervaaggrond.

Hoogteligging

Op bovenstaande kaart is duidelijk de hogere ligging van de noord-zuid gerichte stroomrug bij Homoet te zien. De groene gebieden ten oosten en westen hiervan zijn de lager gelegen komgronden. De projectlocatie (omcirkeld) bevindt zich op een hoogte van circa 8,1 m + NAP.

Landschapontwikkelingsplan (LOP)

Doel van het LOP is de oorspronkelijke ruimtelijke structuur en verscheidenheid van het landschap binnen het Rivierengebied weer zichtbaar te maken.

De projectlocatie bevindt zich zoals eerder duidelijk werd, op de stroomrug bij Homoet. Hiervoor geldt in de visie (LOP) dat ingezet wordt op 'het behoud van de ruimtelijke afwisseling en de versterking van de kleinschaligheid van de hogere oeverwallen'.

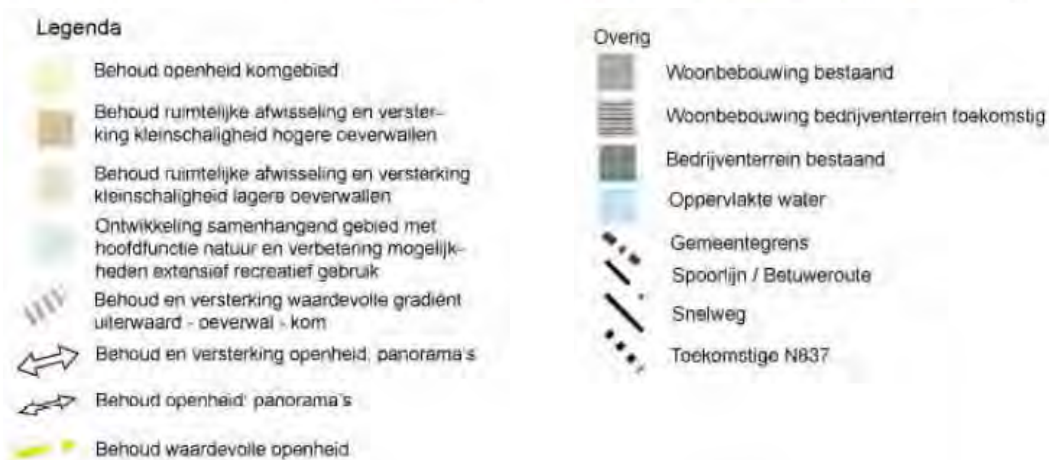
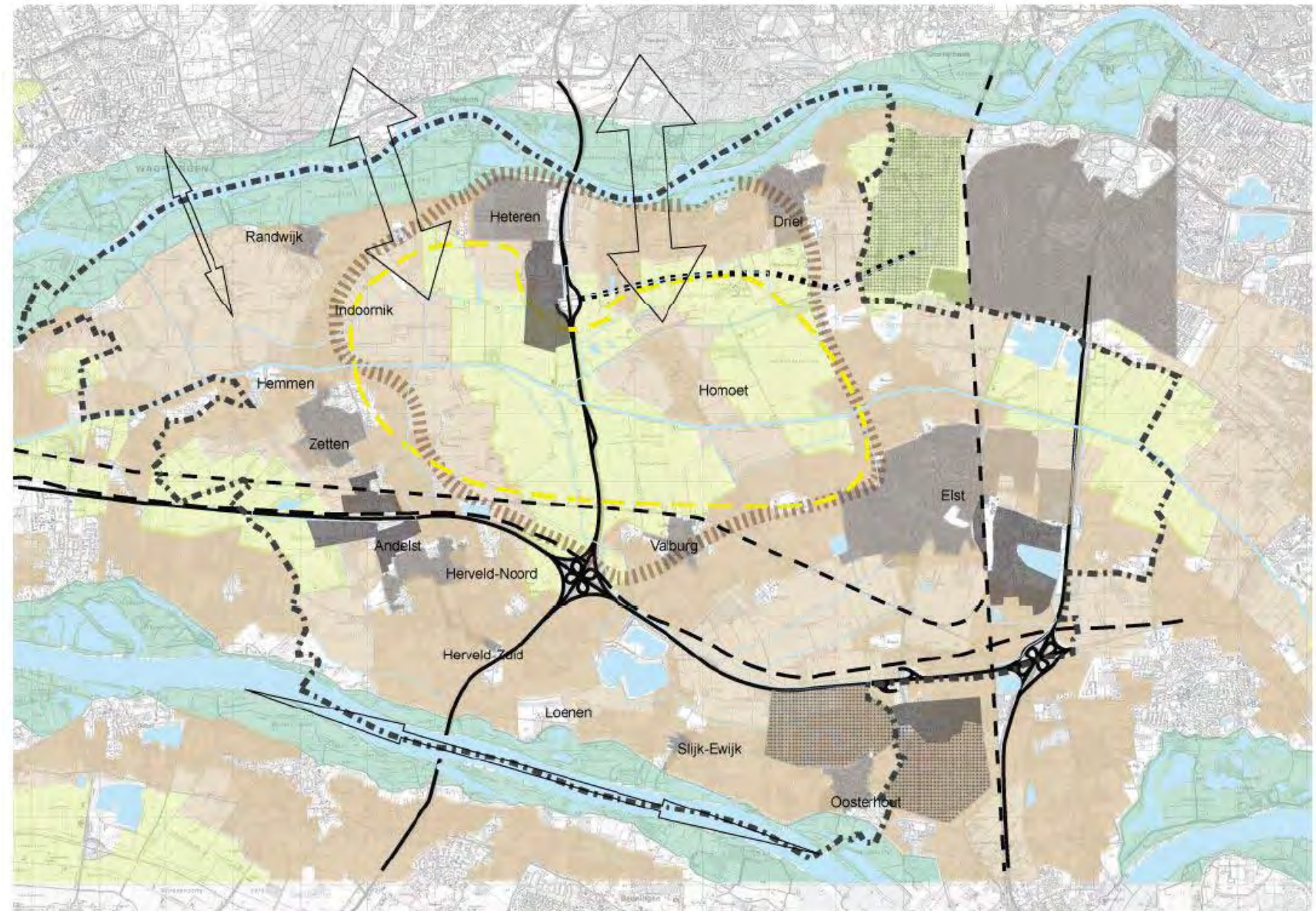
Voor de projectlocatie geldt verder dat deze gelegen is in 'deelgebied 9, Overwal Valburg-Homoet'. Hiervoor geldt dan ook dat de aanleg van de diverse landschapselementen zal moeten bijdragen aan de versterking van het landschap en de herkenbaarheid van de stroomrug als zelfstandige structuur in het gebied.

Binnen het stroomruggengebied wordt een onderscheid gemaakt tussen hogere en lagere stroomruggen en oude stroomgeulen. Bewoning, agrarische bouwlanden en fruitteelt zijn van oudsher geconcentreerd op de hogere stroomruggen. Hier was aanvankelijk een kleinschalig en afwisselend coulissenlandschap aanwezig, onder andere door de vele heggen die als perceelsscheiding dienden, de boombeplanting langs de wegen en de vele boomgaarden. Lagere stroomruggen en oude stroomgeulen werden in het verleden vooral gebruikt als hooi- en weiland en hadden een iets opener karakter.

De landschappelijke kwaliteiten van het gebied zijn onder andere:

- Kleinschaligheid van het stroomruggenlandschap met karakteristieke elementen als fruitbomen, boomgaarden, laanbeplanting, elzensingels en erfbeplanting.
- Waardevolle gradiënten (o.a. open-dicht, hoog-laag, droog-nat) tussen stuwwallen-uiteerwaarden-stroomruggen- kommen.

De specifieke kenmerken voor deelgebied 9 zijn: hogere oeverwal met oude bewoning, veel karakteristieke en monumentale boerderijen rond Homoet en Valburg, kleinschalig/besloten landschap, veel microreliëf en kenmerkende hagen rond Homoet. Een van de knelpunten is dat de oeverwal (met name rond Homoet) in de loop der jaren steeds grootschaliger en opener is geworden en daardoor minder goed herkenbaar. De opgave luidt dan ook een verdere versterking van dit kleinschalige en besloten landschap. De beoogde ontwikkeling op de projectlocatie draagt bij aan deze opgave door de aanplant van diverse landschapselementen zoals een boomgaard, elzensingels, houtsingels en een vlechtheg.

Visiekaart landschappelijke samenhangen en verschillen (LOP)

Stedebouwkundige situatie

De kaart rechts is een vereenvoudigde kaart van het gebied rond de projectlocatie met de bestaande bebouwing in het gebied weergegeven.

De bebouwing in het gebied is over het algemeen gesitueerd rond de Homoetsestraat. Waarbij ook enkele erven langs de Eldense Zeeg zijn gelegen. Er is geen sprake van één vaste rooilijn in het gebied: de erven bevinden zich op wisselende afstand tot de weg. Deze afstand varieert van circa 10 meter tot zelfs 500 meter voor de erven langs de Eldense Zeeg.

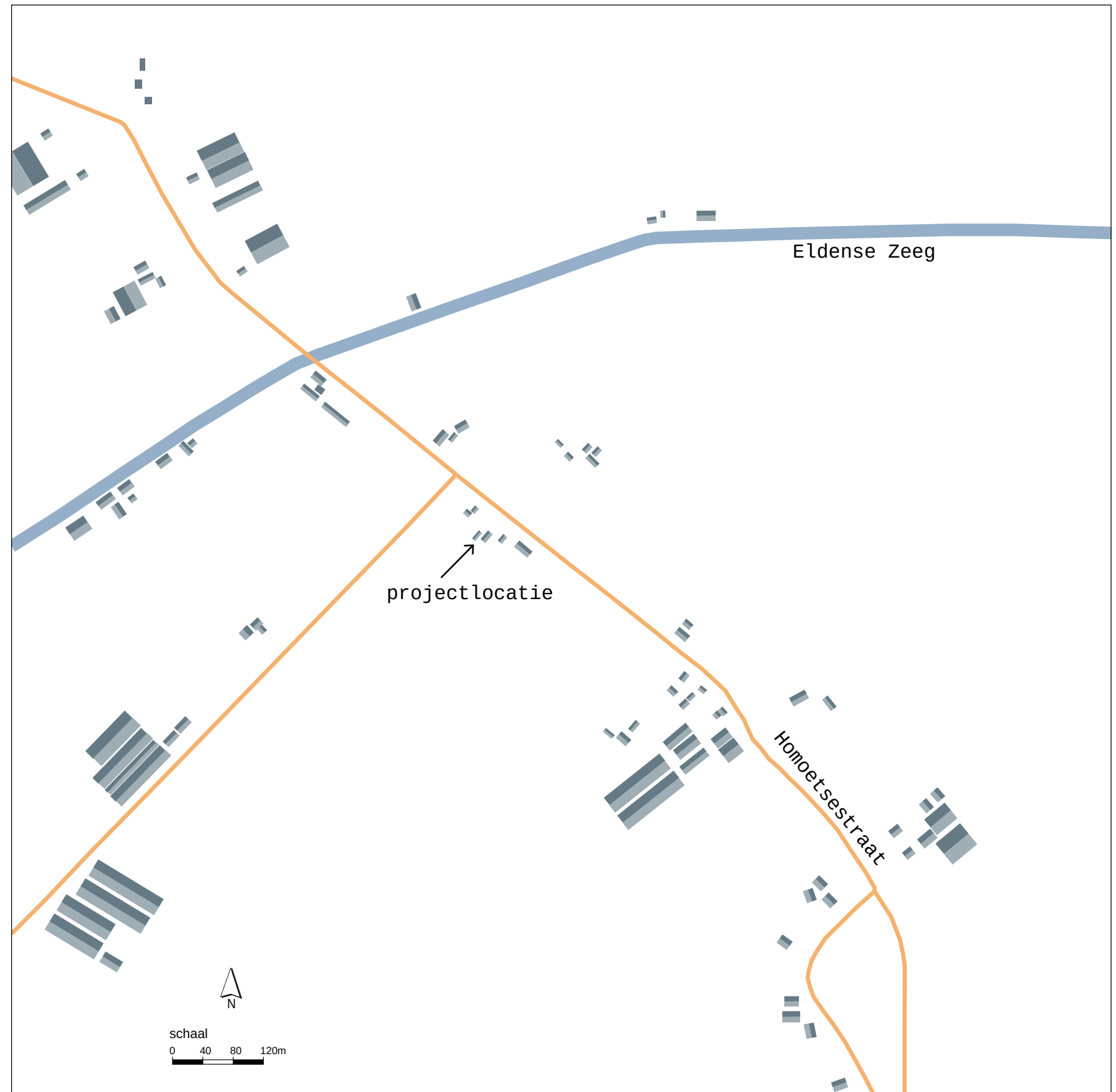
De gebouwen staan met de nokrichting over het algemeen haaks of parallel gericht op de weg. Enkele gebouwen staan iets gedraaid, dus niet geheel haaks ten opzichte van de weg.

De gebouwen zijn over het algemeen geclusterd in kleine groepjes bijeen, die kunnen bestaan uit één of meer erven. Tussen de clusters is veel open ruimte.

Er is een groot verschil in schaalgrootte tussen de grootschalige bebouwing bij de agrarische erven en de kleinschalige bebouwing bij de niet-agrarische erven in het gebied.

De nieuwe bebouwing van de projectlocatie (aangeduid met een pijl) staat tussen bestaande bebouwing en bevindt zich enigszins naar achteren op het perceel ten opzichte van deze bestaande bebouwing. Dit draagt bij aan het beeld dat het hier een cluster van bebouwing betreft. Het lijkt alsof hier een agrarisch erf aanwezig is doordat de bebouwing niet op één lijn staat maar juist verspringt ten opzichte van elkaar.

Door de bebouwing iets naar achteren op de kavel te situeren ontstaat aan de voorzijde een ruimte die ingevuld kan worden met een boomgaard. Dit draagt weer bij aan het doel zoals benoemd in het LOP om meer opgaande beplanting op de stroomruggen aan te leggen waardoor deze zich ruimtelijk onderscheiden ten opzichte van de open komgronden.

Bestaande situatie

Op de luchtfoto is de bestaande situatie weergegeven. De voormalige agrarische bedrijfsgebouwen zijn inmiddels gesloopt. De nieuwe (dubbele) woning en het bijgebouw zullen opgericht worden op de kavel tussen de bestaande woningen.

In de huidige situatie is de kavel in gebruik als weidegrond. Er is geen beplanting aanwezig.

Legenda bestaande situatie

- A Kavel projectlocatie
- B Bestaande woning (nr. 35)
- C Reeds gesloopte bebouwing
- D Reeds gesloopte bebouwing
- E Reeds gesloopt mestbassin
- F Bestaande woning (nr. 33)
- G Bestaande schuur

Luchtfoto van de bestaande situatie, waarbij de agrarische opstallen inmiddels gesloopt zijn.

Gewenste situatie

De nieuwe dubbele woning wordt ingepast op de kavel tussen de twee bestaande woningen. Door de nieuwe woning enigszins naar achteren te plaatsen op de kavel ontstaat aan de voorzijde ruimte voor een boomgaard. De woning wordt met de nokrichting haaks op de weg geplaatst. Schuin achter de woning is ruimte voor een bijgebouw.

Het perceel wordt aan de voorzijde omzoomd met een (geschoren) beukenhaag. De oprit wordt begeleid door een (knot)elzensingel. De overgang naar het landschap aan de achterzijde van het perceel krijgt een meer landschappelijke uitstraling door het toepassen van een vlechtheg en een houtsingel bestaande uit een gemengde beplanting. Op het perceel achter de woning nr. 35 zal een gedeelte van de weide beheerd worden als kruidenrijk hooiland en wordt tevens een poel aangelegd. Tussen de tuin van de nieuwe woning en het hooiland zorgt een beukenhaag voor de visuele scheiding. Achter het erf worden nog twee solitaire bomen geplant.

Het geheel van de aan te leggen landschapselementen zorgt voor een versterking van het landschap van de stroomrug waardoor een bijdrage wordt geleverd aan het onderscheid tussen de beslotenheid van de stroomrug en de openheid van de achterliggende komgronden.

Gewenste situatie

A	Nieuwe (dubbele) woning
B	Nieuw bijgebouw (90 m ²)
C	Knotelzen rij
D	Solitare boom
E	Beukenhaag
F	Boomgaard
G	Poel
H	Vlechtheg
I	Solitair boom
J	Beukenhaag
K	Bomenrij
L	Houtsingel
M	Kruidenrijk hooiland
N	Bestaande knotbomen
O	Weide

Erf in gewenste situatie

Bepantingsplan

*	Omschrijving	Soorten	Aantal/lengte	Plantverband	Plantmaat
C	bomenrij	els (Alnus glutinosa)	9 stuks	in rij, onderlinge afstand ca. 5 m	hoogstam 12/14
D	solitaire boom	rode beuk (Fagus sylvatica 'Atropuni- cea')	1 stuk	solitair	hoogstam 18/20
E	geschoren haag	beuk (Fagus sylvatica)	375 stuks / ca. 75 m	enkele rij, verschoven verband, 5 st/m	3-jarig bosplantsoen 60-80 cm hoog
F	boomgaard	diverse fruitboomsoorten; nader te bepa- len (kers, appel, peer, pruim)	7 stuks	onderlinge afstand ca. 8-9 m	hoogstam 12/14
H	vlechtheg	sleedoorn (Prunus spinosa), veldesdoorn (Acer campestre), schietwilg (Salix alba), Gelderse roos (viburnum opulus)	180 stuks / ca. 90 m	enkele rij, 2 stuks / m	3-jarig bosplantsoen 60-80 cm hoog
I	solitaire boom	walnoot (Juglans regia)	1 stuk	solitair	hoogstam 18/20
J	geschoren haag	beuk (Fagus sylvatica)	175 stuks / ca. 35 m	enkel rij, verschoven verband, 5 st/m	3-jarig bosplantsoen 60-80 cm hoog
K	bomenrij	diverse fruitboomsoorten, nader te bepa- len (kers, appel, peer, pruim)	3 stuks	enkele rij, ca. 3 m	hoogstam 12/14
L	houtsingel	bomen: els (Alnus glutinosa), gewone es (Fraxinus excelsior) struiken: hazelaar (Corylus avellana), sleedoorn (Prunus spinosa), bittere wilg (Salix purpurea), Gelderse roos (Viburnum opulus)	ca. 30 m struiken: 40 stuks bomen: 4 stuks	struiken: dubbele rij, verschoven verband, onderlinge afstand ca. 1,5 m Bomen: varierend van 5 -8 m	struiken: 3-jarig bosplantsoen 60-80 cm hoog bomen: hoogstam 16/18
N	solitaire boom	witte paardenkastanje (Aesculus hippo- castanum)	1 stuk	solitair	hoogstam 18/20
O	solitaire boom	gewone es (Fraxinus excelsior)	1 stuk	solitair	hoogstam 18/20

* letters verwijzen naar de plattegrond op blz. 9

Vlechtheg

Knotelzen

Witte paardenkastanje bij boerderij